

***Kisújszállás Város Önkormányzatának
a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak
átfogó értékelése***

Kisújszállás Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta 92/2013. (III. 26.) számú önkormányzati határozatával

1. Jogalkotási tevékenység

A Képviselő-testület eleget tett a jogszabályi változásokból eredő rendeletalkotási kötelezettségének, és 2012. február 1-jei hatálybalépéssel megalkotta a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 4/2012. (II. 1.) önkormányzati rendeletét.

A gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 4/2012. (II. 1.) önkormányzati rendelet 2012. augusztus hónapban történt módosítása alapján 2012. szeptember 1-jétől – az önkormányzat támogatta azt a gyermekeket, tanulót, akinek a világnézetileg nem elkötelezett oktatása csak más településen működő közoktatási intézményben biztosítható. A világnézetileg nem elkötelezett nevelés, oktatás biztosítására az önkormányzat két szomszédos önkormányzattal kötött megállapodást. A rendeletben az óvodáskorú gyermekek, tanulók így felmerülő utazási költsége megtérítésének szabályáról rendelkezett a képviselő-testület. A rendeletbe „Tanulók közlekedési támogatása” címen új támogatási forma került beépítésre.

A 2012. évben hatályos önkormányzati rendelet megfelelő alapot teremtett a jogszerű munkavégzéshez, támogatta a hatékony feladatellátást.

Demográfiai adatok:

Kisújszállás város állandó lakossága: **11.624** fő (2012. december 31-i állapot)

Ebből a 0-18 év közöttiek: **2003** fő

Megállapítható, hogy a város demográfiai mutatói alapján a 0-18 éves korosztály **17 %-át** jelentette a város lakosságának.

2. Jogalkalmazási tevékenység

A gyermekvédelmi ellátások területén **2012. december 31-ig 649 ügyirat** keletkezett, a magas ügyiratszámok, a szociális ügyek (2700 ügy) ellátása mellett nagy munkaterhet jelentettek az ügyintézőknek.

A gyermekvédelmi törvényben meghatározott feladat- és hatásköröket

- a) a helyi önkormányzat képviselő-testülete,
- b) a települési önkormányzat polgármestere,
- c) a települési önkormányzat jegyzője gyakorolja.

A jegyző hatáskörébe tartoznak a következő ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- kiegészítő gyermekvédelmi támogatás
- óvodáztatási támogatás

A polgármester átruházott hatáskörébe tartoznak az alábbi ellátások:

- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- tanulók közlekedési támogatása

3. A gyermekvédelmi ellátások ügyszámának alakulása (2012. december 31-ig)

Ellátási forma	Főszámon iktatott ügyirat	Pénzügyi teljesítés (Ft)
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság	601	pénzben: 6.129.000 természetben: 6.038.000
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	16	320.000
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás	4	340.880
Óvodáztatási támogatás	28	240.000

Tanulók támogatása	közlekedési	0	0
-----------------------	-------------	---	---

Összességében megállapítható, hogy a hatósági feladatok terén a nagy ügyszám mellett is megfelelő színvonalú volt a feladatellátás.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás esetében a jövedelmi, vagyoni viszonyok miatt került sor elutasító határozatok meghozatalára.

Gyermekétkeztetés:

A gyermekek napközbeni ellátása bölcsődei, óvodai és iskolai étkezéssel történik. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szabályozza az étkezési térítési díj kedvezményre való jogosultság feltételeit. A törvény 151. § (5) bekezdése szerint gyermekétkeztetés esetén a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő** bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek, valamint fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó intézményben elhelyezett gyermek után az **intézményi térítési díj 100 %-át kedvezményként kell biztosítani.**

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után, három- és többgyermekes családoknál gyermekenként, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az **intézményi térítési díj 50 %-át** kedvezményként kell biztosítani.

2012 év augusztus 30. napjáig kedvezményes étkeztetésben részesülők száma:
(fenntartó váltás előtti időszak)

- Óvodai:

kedvezményes étkező (50 %): 19 fő

ingyenes étkező: 139 fő

összes étkező: 162 fő

- Általános iskolai:

kedvezményes iskolai étkező (50%): 49 fő

ingyenes étkező 280 fő

összes iskolai étkező: 329 fő

- Gimnáziumi:

kedvezményes iskolai étkező (50%): 18 fő

ingyenes étkező 5 fő

összes iskolai étkező: 23 fő

- Szakközépiskolai:

kedvezményes iskolai étkező (50%): 7 fő

ingyenes étkező 6 fő

összes iskolai étkező: 13 fő

- Szakiskolai:

kedvezményes iskolai étkező (50%): 1 fő

ingyenes étkező 3 fő

összes iskolai étkező: 4 fő

- Kollégiumi:

kedvezményes iskolai étkező (50%): 4 fő

ingyenes étkező 31 fő

összes iskolai étkező: 35 fő

4. Jegyzői hatáskörben tett gyermekvédelmi intézkedések

A jegyzői gyámhatósági feladatokat 2012. augusztus 2-ig az Igazgatási osztály vezetője osztályvezetői feladatai mellett látta el, ezt követően egy gyámügyi ügyintéző vette át a jegyzői gyámhatósági feladatokat.

A hatósági intézkedések közé tartozik:

- védelembe vételi eljárás lefolytatása,
- iskoláztatási támogatás (családi pótlék) felfüggesztése, szüneteltetése

Mindkét intézkedéssel kapcsolatban elmondható, hogy 2013. január 1-től ezen feladatok jegyzői hatáskörből a járási hivatalhoz kerültek. Az év elején a folyamatban lévő ügyek átadás-átvétele megtörtént, ami nagy adminisztrációs terhet rótt az ügyintézőkre.

Védelembe vételi eljárások:

2012. évben 60 esetben (2011. évben 104 esetben) folyt védelembe vételi eljárás a jegyzői gyámhatóság előtt.

Védelembe vett gyermekek száma: 35 fő (2011. évben 39), melyből:

- Szülőnek felróható magatartás miatt: 11 eset
- Gyermekek felróható magatartás miatt: 15 eset,
- Fiatalkorú által elkövetett szabálysértés miatt: 3 eset
- Gyermekkorú (14 éven aluli) által elkövetett szabálysértés miatt: 2 eset
- Környezeti veszélyeztetettség miatt: 4 eset

2012. december 31. napján 35 (2011. december 31. napján 53) védelembe vett gyermek szerepelt a gyámhatóság nyilvántartásában, mely 24 családot érintett.

A védelembe vétel indokoltságát kérelemre bármikor, hivatalból évente – felül kell vizsgálni. Ha a védelembe vétellel a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem lehet, a gyermek érdekében a gyermekvédelmi gondoskodás más módját kell választani. (ideiglenes hatályú elhelyezés)

Az elmúlt év során 38 (2011. évben 33) esetben került sor védelembe vétel megszüntetésére. A megszüntetések oka elsősorban a nagykorúság beállta volt. Kevés esetben a védelembe vétel indokoltságát kiváltó probléma megszűnése miatt került sor a védelembe vétel megszüntetésére.

Iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztése:

Az elmúlt év során **53** (2011. évben 48) **esetben** érkezett jelzés 10 óra igazolatlan mulasztás ügyében, és **13** (2011-ben 17) **esetben 50 óra igazolatlan mulasztásra vonatkozóan**. Ezekből a számadatokból is látható, hogy az iskolai mulasztások száma nem csökkent a hatósági intézkedések elrendelésével sem.

2012-ben többször változott a jogszabály, az alábbiakban összefoglaltuk a változások lényegét, érzékeltetve az eljárások során alkalmazandó szabályok bonyolultságát.

2012. 02. 29-ig: amennyiben a tanköteles korú gyermek nem teljesítette tankötelezettségét, a nevelési-oktatási intézmény jelezte a jegyző felé, hogy a gyermek kötelező tanórai mulasztásai elérték a 10 órát, ezt követően a jegyző végzésben figyelmeztette az iskoláztatási támogatásra jogosultat arról, hogy mi a jogkövetkezmény abban az esetben, amennyiben a gyermek igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak a száma eléri az 50 órát. E szerint a szabályozás szerint ez védelembe vételt, valamint az iskoláztatási támogatás felfüggesztését –életkortól függetlenül - jelentette.

2012. 03. 01-től: A március 1-jétől hatályba lépett új változás értelmében a kötelező tanórai foglalkozások igazolatlan mulasztásai kapcsán **szigorodott a gyámügyi eljárás**. Konceptcionális változás volt, hogy **megjelent az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének jogintézménye**. Ennek

értelmében az 50 kötelező tanórai foglalkozást mulasztók esetében az **iskoláztatási támogatás felfüggesztését** a 16. életévüket be nem töltött diákok esetében kellett elrendelni **a kötelező védelemben vétel mellett**, míg a 16. életévüket betöltött tanköteles korú gyermekek esetén a jegyzői gyámhatóságnak az iskoláztatási támogatás szüneteltetését kellett kezdeményeznie.

2012. 09. 01-től: A 2012. évi CXVIII. számú törvény az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének és szüneteltetésének rendszerét **újraszabályozta a 2012-es évben** második alkalommal. A szabályozás **egyaránt szigorítást, illetve enyhítést is vont maga után**. A 10 órás jelzés a jegyző felé ugyanúgy megmaradt, bár változás, hogy a gyámhatóság levél formájában tájékoztatta az iskoláztatási támogatás jogosultját arról, mi történik abban az esetben, ha a tanköteles korú gyermek a 50 kötelező tanórai foglalkozást mulasztott igazolatlanul. Az új szabályozás fő lényegi eleme a **felfüggesztés jogintézményének megszűnése volt**, tehát 50 kötelező tanórai foglalkozás elmulasztása esetén – a tanköteles korú gyermek életkorától, valamint családjának jövedelmi, szociális helyzetétől függetlenül – nem volt lehetőség az iskoláztatási támogatás felfüggesztésére, a gyámhatóság kezdeményezte a Magyar Államkincstár területileg illetékes szervénél a támogatás szüneteltetését. Enyhítésként jelentkezik a szeptembertől hatályba lépett szabályozásban, hogy a szüneteltetés megszüntetését kezdeményezi a jegyző, amennyiben a szüneteltetés elrendelése és a szüneteltetés felülvizsgálata közötti időszakban maximum öt kötelező tanórai foglalkoztatást mulasztott a gyermek. A 16. életév alatti kötelező védelemben vétel továbbra is hatályban maradt.

2012. 08. 31-ig hatályban lévő szabályozásban **kiemelt szerepet kapott az a tény**, hogy a tanköteles korú gyermek **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága** fennállt-e. Felfüggesztés alkalmazása esetén, amennyiben a tanköteles korú gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült, eseti gondnok kirendelésére került sor, így az adott család **természetbeni formában kapta meg** az iskoláztatási támogatás összegét. Gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermek esetében a felfüggesztés időtartama alatt az iskoláztatási támogatás összege családtámogatási számlán gyűlt, felhasználásáról a felfüggesztés felülvizsgálatakor született érdemi döntés.

A jegyző három tanítási havonként vizsgálta felül az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, illetve szüneteltetését. Amennyiben a 16. életévét betöltött rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermek a felfüggesztés felülvizsgálatakor mulasztott, de kevesebbet, mint 10 órát a felfüggesztés megszüntetése és szüneteltetés kezdeményezése mellett a felgyűlt iskoláztatási támogatás természetbeni kifizetéséről, vagy pedig gyámhatósági fenntartásos betétébe való utalásról kellett dönteni. 16. életévét betöltött rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek esetében a felfüggesztés megszüntetéséről és a szüneteltetés kezdeményezéséről szolt ez a döntés. Abban az esetben pedig, ha a 16. életév előtti utolsó felülvizsgálat és az azt követő felülvizsgálat között a tanuló legalább 10 órát mulasztott igazolatlanul, akkor a jegyzőnek vissza kellett utalnia az összegyűlt iskoláztatási támogatást a központi költségvetés számára, a felfüggesztés megszüntetése és a szüneteltetés kezdeményezése mellett.

Az érintett családoknál a legtöbb esetben nem vezetett eredményre a családi pótlék felfüggesztése sem. Ezekben az esetekben a hiányzások nem szüntek meg.

Ideiglenes hatályú elhelyezés

Ideiglenes hatályú elhelyezésre akkor kerül sor, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete súlyosan veszélyezteti, és emiatt a gyermek azonnali elhelyezése szükséges.

2012. évben a jegyzői gyámhatóság **3 fő** (2011. évben 14 fő) esetében rendelt el ideiglenes hatályú elhelyezést, mely 2 családot érintett. 3 gyermek esetében szülői elhanyagolás miatt került sor az ideiglenes hatályú elhelyezésre, és kerültek gyermekek a befogadó otthonba. A gyámhivatal 15 gyermek esetén átmeneti nevelésbe vételről döntött.

Családi jogállás rendezése

Az év folyamán 39 (2011. évben 32) esetben a jegyzői gyámhatóság előtt került családi jogállás rendezése teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat megtételével.

5. Gyámhivatal intézkedései

A Városi Gyámhivatal Kisújszálláson kívül Kenderes valamint Kenderes-Bánhalma településeken is ellátta a gyámhivatal hatáskörébe tartozó feladatokat.

A gyámhivatal rendszeres kapcsolatot tart Kenderes Város gyámügyi ügyintézőjével, Kisújszállás Város gyámügyi ügyintézőjével, a Kenderesi valamint a Kisújszállási a gyermekjóléti valamint a családsegítő szolgálat munkatársaival, valamint a Bánhalmai „Fenyves Otthon” Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Fogyatékosok Otthonának Igazgatójával.

2013. január 1-től a Városi Gyámhivatal a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Karcagi Járási Hivatalához került, annak szakigazgatási szervévé vált.

Az alábbi táblázat segítségével bemutatjuk az elmúlt évben, hogyan alakult a gyámhivatali feladatkörbe tartozó ügyek száma.

Gyámhivatali eljárások 2012. évben:

Eljárás megnevezése	Ügyek száma
Családba fogadás	31
Szülői ház elhagyásának engedélyezése	1
Ideiglenes hatályú elhelyezés	2 új eljárás indult, 17 kiskorúval voltak kapcsolatban
Átmeneti nevelésbe vétel	15 fő került átmeneti nevelésbe, 79 nyilvántartásba vett személy volt
Tartós nevelésbe vétel	0
Utógondozói ellátás elrendelése	Elrendelés: 5 esetben Meggzűntetés: 3 esetben
Családi jogállás rendezése (apa nélkül anyakönyvezett gyermek)	12 esetben történt, ebből: képzelt apa adatainak bejegyzése: 3 apai elismerő nyilatkozat: 9 Továbbá 2 apasági per indult
Kapcsolattartási ügyek	43
Örökbefogadás	0
Házasságkötés engedélyezése	2
Gyámsági ügyek	Gyámságba vett személyek száma: 19 Nyilvántartásban lévő személyek száma: 110
Vagyoni jogi ügyek	Jóváhagyott eljárás 12 Ingó-, ingatlanvagyonnal rendelkezik: 165 kiskorú, 137 gondnokolt Továbbá 50 fő betétállománnyal, 11 fő életbiztosítási kötvénnyel rendelkezik

Gondnoksági ügyek	141
Gyermektartásdíj megelőlegezése	14 eljárás indult, ebből: - elutasításra került 1 - megítélt 11 - folyamatban lévő 2
Otthonteremtési támogatás	5 (támogatás összege összesen 7.050.000.- Ft)

6. Ellenőrzés

Felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzés az elmúlt évben nem történt.

7. Bűnelkövetésre vonatkozó adatok

Gyermekkorú személy által elkövetett szabálysértés száma: 1

Fiataikorúak által elkövetett szabálysértések száma: 4

Az elkövetett cselekmények között szerepelnek főként a tulajdon elleni szabálysértések (lopás, rongálás), garázdaság. A városban élő intézeti nevelt gyermekek köréből kerül ki az elkövetők többsége. Azonban családi környezetben élő gyermekek esetében is előfordul ezen cselekmények elkövetése. Az okok között a szülői elhanyagolás, a rossz társaságba keveredés említhető. Sok esetben ezen gyermekek iskolai hiányzásai is számottevőek.

8. Bűnmegelőzési program

Bűnmegelőzési programmal az önkormányzat nem rendelkezik, de a rendőrséggel való kapcsolattartás és a 2012. évben működő Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottság munkája segítette a városban a bűnmegelőzésben és bűnüldözésben részt vevők közötti párbeszédet, a közös feladatok eredményes ellátását. Az iskolarendőr program segítette a prevenciós tevékenységet.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A civil szervezetek fontos szerepet töltenek be a város életében a gyermek, ifjúságvédelem területén is. A Kisújszállási Nagykun Polgárőr Egyesület, a közoktatási intézmények alapítványai, a Nagycsaládosok Egyesülete, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, a karitatív szervezetek városi képviselői (Magyar Vöröskereszt, Baptista Szeretetszolgálat), sportszervezetek – tevékenységükkel hozzájárulnak a gyermekek védelmének megteremtéséhez.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek visszahelyezését.

10. A gyermekjóléti szolgálat működése

10.1. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokhoz való hozzájutás segítése;

- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése;
- a szociális válsághelyzetben levő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése;
- hivatalos ügyek intézésének segítése.

10.2. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben;
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése;
- a jelzőrendszer tagjaival és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása

10.3. A gyermekjóléti szolgálat feladata a kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében:

- a gyermekkel és családjával végzett családgondozással a gyermek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében
- az egészségügyi és a szociális ellátás, valamint hatósági ellátás kezdeményezése
- javaslat készítése a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására

10.4. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

- családgondozás biztosítása a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához;
- utógondozás biztosítása a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez.

10.5. A szolgálat szakmai, humán feltételei

A Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ szakmailag önálló szervezeti egységként végzi munkáját a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat.

A Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatási feladatait az év folyamán két szakképzett családgondozóval végezte. A szolgálat vezetője feladatát 50-50 %-ban megosztva végezte a Családsegítő Szolgálat és a Gyermekjóléti Szolgálat között.

10.6. Tárgyi feltételek

Gyermekjóléti Szolgálat dolgozói munkájukat továbbra is egy kissé zsúfolt helyiségben végezték. Az ügyfelekkel való intim személyes beszélgetések lebonyolítására a Családsegítő Szolgálattal közös használatú szoba szolgált. Az ügyfelek várakozását egy szintén közös használatú, ügyintézői szobából lerekesztett váróhelyiség szolgált.

A Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás ÉAOP-4.1.3/A-11-2011-0080 azonosító számú „Szociális alapellátások fejlesztése” című nyertes pályázaton belül megkezdődtek a felújítási munkálatok az intézmény Kálvin u. 9. szám alatti telephelyén, melynek eredményeként a 2013-as év közepétől átalakított, ügyfélbarát épületben tudjuk fogadni a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatokhoz problémáikkal forduló lakosságot.

A családlátogatásokat a munkatársak kerékpárral végzik. A távolabbi helyszínek megközelítése szükség esetén gépkocsival történt, melyhez járművet a Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központ biztosított.

A két Szolgálat három számítógéppel rendelkezik, melyekhez kettő nyomtató tartozik. A megnövekedett adminisztráció miatt újabb számítógépekre, monitorokra lenne szükség.

Szakmai folyóiratok közül a „Háló” és az „Esély” segíti a munkatársak munkáját. A jogszabályokhoz való hozzáférés az interneten keresztül történt, valamint a Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központban található Közlönyök biztosították.

10.7. Az éves forgalom alakulása:

	2009. év	2010. év	2011. év	2012.év
Ellátottak száma:	1788 fő	2267 fő	2398 fő	2513 fő
Forgalom emelkedése az előző évihez képest	+ 14 %	+27 %	+6 %	+5%

Az emelkedés tükrözi a Gyermekjóléti Szolgálattal kapcsolatba került családok életkörülményeinek negatív irányú változását, erkölcsi, morális értékeinek csökkenését, anyagi helyzetük romlását. Fontos mutató még a törvényi változás miatt előtérbe került tanulmányi kötelezettség teljesítésének elmulasztása kapcsán megnövekedett feladatok realizálása. A forgalomszám emelkedésével jelentősen nőtt az ügyek összetettsége, bonyolultsága. Számos ügyfél együttműködési készségének hiánya, durvasága nagy terhet tett a munkatársak vállára.

10.8. A szolgálat tevékenységének főbb mutatói

A Gyermekjóléti Szolgálat 2012. évben 88 családban 184 kiskorú gyermeket gondozott folyamatosan. A gyermekvédelmi gondoskodás alapellátása 89 gyermeket 43 családban, védelembe vételi ellátása 44 gyermeket 27 családban érintett. Átmeneti nevelés megszüntetésére az év folyamán nem került sor. Átmeneti nevelésben 51 gyermek van 18 családból.

Gondozási adatok:

	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év
<u>Alapellátás:</u>				
- gyerek:	64 fő	59 fő	75 fő	89 fő
- család:	16	34	40	43
<u>Védelembe vétel:</u>				
- gyerek:	33 fő	36 fő	52 fő	44 fő
- család:	17	24	32	27
<u>Átmeneti nevelés:</u>				
- gyerek:	35 fő	38 fő	48 fő	51 fő
- család:	14	17	16	18
<u>Átmeneti nevelésből kikerült:</u>				
- gyerek, ebből:	10	5	8	0
- nagykorúság miatt:	0 fő	0 fő	0 fő	0 fő
- eredményes hazagondozás:	10 fő	5 fő	8 fő	0 fő
- család:	3	2	3	0
<u>Összesen:</u>				
- gyerek:	142 fő	138 fő	183 fő	184 fő
- család:	50	77	91	88

Iskolai jelzés, hiányzás miatt 93 db volt, melyet 8 védelembe vétel követett, 4 eseti gondnokolással.

A Gyermekjóléti Szolgálatnál ellátott bántalmazott gyermekek száma 0 fő volt, szabálysértést 1 kiskorú, bűncselekményt a rendelkezésünkre álló adatok szerint 0 fő követett el. A szabálysértés oka lopás volt. Az eltulajdonított tárgyak megkerültek. A szabálysértést védelembe vételi eljárás követett.

10.9. Az intézmény Szakmai Programja alapján végzett főbb tevékenységek

10.9.1. A gyermek értelmi, testi, lelki nevelésének családban történő elősegítése

- A gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutások, hivatalos ügyek intézésének segítése.

Az ügyfeleink legnagyobb számban az ügyintézők folyamán segítséget a családtámogatási ellátások igénylésével járó nyomtatványok kitöltésénél, díjhátralék rendezésénél, telefonos ügyintézésnél, levelezésnél, bírósági ügyekben, személyi azonosító okiratok igénylésénél, ügyintézésnél kérték. Kiemelt feladatként kezeltük a felmerült problémák ügyfelek általi önálló munkavégzésének elősegítését, az ebben való segítségnyújtást.

- Tanácsadás, tanácsadáshoz való hozzájutás megszervezése.

A fogyatékkal élő gyermekek, szüleik számára tájékoztatás nyújtása a szociális ellátásokról.

Szükség esetén más intézmények által biztosított ellátások igénybevételéhez segítették az ügyfeleiket a családgondozók. (Nevelési Tanácsadó, Gyermek Ideggondozó, Pedagógiai Szakszolgálat, Anyaotthon, Családok Átmeneti Otthona, Gyermekek Átmeneti Otthona, Családvédelmi Szolgálat, Bíróság, ügyvédi irodák)

- Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása.

A védőnői-egészségügyi szolgálattal együttműködve valósult meg e feladat ellátása. Rendszeres családlátogatást, kórházi látogatást, ügyintézés, felkészítést az önálló ügyintézésre, csecsemőruha és gyermekgondozási eszközök biztosítását, mentálhigiénés és csecsemőgondozási tanácsadást végeztek a munkatársak.

10.9.2. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében végzett tevékenységek

10.9.2.1. Az észlelő és jelzőrendszer működtetése

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17.§-a alapján a gyermekjóléti szolgálat a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében ún. jelzőrendszert működtet.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai: gyermek háziorvos, védőnői szolgálat, általános iskolák gyermek- és ifjúságvédelmi felelősei, középiskolák gyermek- és ifjúságvédelmi felelősei, az óvoda, bölcsőde gyermekvédelmi felelősei, rendőrség. A civil szervezetek közül a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal rendszeres, a Polgárőrséggel eseti konzultáció, együttműködés volt jellemző.

Az év folyamán a jelzőrendszer tagjainak hat alkalommal tartottunk szakmaközi értekezletet:

2012. 02. 28. - Az integrációs program működtetése az óvodában és az általános iskolákban.

Előadó: Kecze Jánosné - Arany János Általános Iskola

Farkasné Rácz Julianna – Kossuth Lajos Általános Iskola

Mári Jánosné – Bocskai úti Óvoda

2012. 03. 12. - A Pedagógiai Szakszolgálat működése hátrányos helyzetű és deviáns gyermekek vonatkozásában

Előadó: Szombat Zsoltné – Pedagógiai Szakszolgálat

2012. 04. 24. - Beszámoló a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat 2011. évi munkájáról

Előadó: Dombi András

2012. 09. 26. - Meditáció a családi konfliktusok kezelésében

Előadó: Bottlikné Hőgye Piroska Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat

2012. 10. 24. - A Köznevelési törvény változásai gyermekvédelmi szempontból

Előadó: Hollik Zsuzsa JNSZ Megyei Gyermekjogi képviselő

2012. 11. 19. - Sérült családszerkezetű gyermekek

Előadó: Pintérné Csikós Tímea Pedagógiai Szakszolgálat

A jelzőrendszer szakmaközi értekezletein a jelzőrendszer tagjainak képviselői megjelentek, az aktuális témákat konstruktív légkörben vitatták meg. A megjelentek száma átlagosan 15 fő volt.

A jelzőrendszer tagjaitól 2012-ben 166 jelzés érkezett, melyben gyermek veszélyeztetettségére hívták fel a figyelmünket. A beérkezett jelzéseket a Szolgálat családgondozói minden esetben megvizsgálták, és a jelzőnek írásos tájékoztatásban válaszoltak.

A Gyermekjóléti Szolgálathoz érkezett jelzések megoszlása:

	2011. év	2012. év
Pedagógusi (nevelési – oktatási intézmény):	130 db	93 db
Családi (nagyszülő, testvér):	3 db	3 db
Védőnői:	7 db	5 db
Gyermekorvosi:	2 db	3 db
Rendőrség:	2 db	15 db
Ügyészség:	3 db	2 db
Pártfogó felügyelő:	6 db	1 db
Jegyző:	22 db	42 db
Gyámhivatal:	3 db	0
Gyermekjóléti Szolgálat (más településről):	2 db	1 db
Gyermekek Átmeneti Otthona:	1 db	1 db

A jelzőrendszer tagjai és a Szolgálat munkatársai számára a rendszeres megbeszélések alkalmat nyújtottak a gondozott családokat érintő információk cseréjére, intézkedésekre, a segítségadás megfelelő módjának megtalálására. Ezen a fórumon a gyermekvédelemhez kapcsolódó törvényi változásokat, továbbképzések anyagát is megismerték, megvitatták a résztvevők.

A nevelési-oktatási intézmények részéről rendszeressé vált a jelzőlapok használata. Az intézmények által feltárt problémák a gyermekek magatartási, beilleszkedési zavarát, igazolt és igazolatlan hiányzását, elhanyagoltságát, tanulási és családi gondjait jelezték.

Az elmúlt évben a szolgálat 8 esetkonferenciát tartott, ami azt jelenti, hogy a gyermek érdekében konzultáltak a gyermekvédelem más szakembereivel az adott család, gyermek érdekében.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok munkatársai nagysikerű, hagyományosnak is tekinthető húsvéti és karácsonyi játszóházat tartottak a gondozásuk alatt lévő gyermekek részére. Átlagos gyermeklétszám 24 fő volt.

10.9.2.2. A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében végzett feladatok

A szolgálat családgondozói munkájuk során személyes segítő kapcsolat keretében támogatták azokat a gyermekeket és családjukat, akik alapellátásba, vagy hatósági intézkedésre védelembe kerültek. Segítették a szülőket a gyermek gondozásának, ellátásának megszervezésében, közreműködtek a családi konfliktusok megoldásában.

A Családsegítő Szolgálattal közösen folyamatos támogatást nyújtottunk ruházattal, gyermekruházattal, lakás-felszerelési cikkekkel, bútorral, ágyneművel, háztartási gépekkel.

Az év folyamán a debreceni MCOG Egyház – helyi képviselője Mészáros János – három alkalommal juttatott Szolgálatainkon keresztül a lakosság részére használt ruha-adományt.

A szülők, fiatalok számára alkalmi munkák, alérlet közvetítése, továbbképzések, tanfolyamok felajánlására is sor került.

Az év folyamán a családjukból kiemelt kiskorúakkal kapcsolatban, 2 esetben vettünk részt elhelyezési értekezleten, 1 alkalommal felülvizsgálati tárgyaláson. Az elmúlt évben összesen 17 környezettanulmányt készítettek a családgondozók különböző hivatalos szervek felkérésére.

A 2012-es évben is több családban alakult ki krízishelyzet, mely a családban élő kiskorúak súlyos veszélyeztetésével járt.

Amennyiben a családgondozás nem járt eredménnyel, a problémák megoldása céljából a veszélyeztetett gyermekek védelembe vétele érdekében eljárás megindítására tettünk javaslatot.

Az év folyamán krízishelyzet miatt egy család (1 gyerek az édesanyjával) vette igénybe a Kunmadarasi Gyermekek Átmeneti Otthona által nyújtott szolgáltatást segítségünkkel.

10.9.2.3. A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében végzett feladatok

Családgondozás biztosítása – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához, utógondozás biztosítása a gyermek családjába történő visszaillesztéséhez szükséges.

2011.-ben 48 gyermek (16 család) családgondozására került sor, ez az adat 2012.-ben 51 gyerekre 18 családból módosult. Az átmeneti nevelésben lévő kiskorúak hazagondozása kiemelt feladat a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói számára. Rendszeres kapcsolattartás elősegítésével, életvezetési tanácsok adásával próbálják a szülőket segíteni, illetve a körülményeiket alkalmassá tenni gyermekeik fogadására. Az elmúlt évekre visszatekintve megállapítható, hogy a szülők nagy többsége belenyugodott abba, hogy gyermeke átmeneti nevelésben nevelkedik, csak kis részük tesz azért, hogy gyermeke visszakerüljön a háztartásába. Ezek a szülők szorosan együttműködnek a családgondozókkal, melynek eredményeként végül gyermekük visszakerül a családhoz. Ilyen eredményes családgondozás 2012-ben nem volt. A családgondozók a továbbiakban is próbálják a szülőket segíteni abban, hogy a gyermekek visszakerüljenek szeretteikhez, a családjukhoz.

10.10. Összegzés

A Gyermekjóléti Szolgálat munkája szempontjából a 2012. év jellemzői voltak a következő tényezők:

A gondozott kiskorúak, családok tekintetében:

- Növekedett a bonyolult, összetett problémájú ügyek száma
- Az egy családban jelentkező problémák számának növekedése
- A problémamegoldás időbeni elhúzódása
- Több krízishelyzet (amely kettő esetben járt a gyermek családból való kiemelésével, mely 3 kiskorút érintett)
- Többszörösen hátrányos helyzetben levő családok számának emelkedése

Az év folyamán a családgondozók szakmai munkáját megnehezítette több ügyfél vonatkozásában, az erkölcsi gátak leomlása, melynek folyományaként tettelegességgel való fenyegetéssel kellett szembenézni. A kollegák ezeket a problémákat minden szakmai tudásukat, és egyéb képességeiket mozgósítva tudták kezelni, megoldani.

Munkavégzésünk során kiemelt szerepet tölt be a társszervekkel, szervezetekkel való jó munkakapcsolat megőrzése, az eddigi eredményes, egymást segítő, támogató, megértő viszonyok ápolása. Az együttgondolkodás, problémák hasonló optikán történő látása a munkát eredményesebbé, gördülékenyebbé tudta tenni.

A Szolgálat dolgozóinak szakmai munkája tekintetében:

- nagy ügyfélforgalom;
- Hatékony és rendszeres szakmai kapcsolat a jelzőrendszer tagjaival, intézményekkel, hatóságokkal, civil szervezetekkel.
- jó munkakapcsolat a jelzőrendszerrel, hivatalokkal, társszervekkel.

11. Jövőre vonatkozó elképzelések

Az elmúlt időszak jogszabályi változásai kapcsán elmondható, hogy az állam magáénak érzi a gyermekvédelem feladatait. Egyre kevesebb eljárás marad jegyzői vagy önkormányzati hatáskörben. A támogatások, kedvezmények települési szinten maradtak.

A közös cél továbbra is a prevenció, ennek alapja a feladattal rendelkező szervek közötti szoros kapcsolattartás. A jelzőrendszer további működése kulcskérdés.

Kisújszállás, 2013. március 13.

Kecze István
polgármester

Dr. Varga Zsolt
jegyző